

Kulturní diverzita

Sophie Dandache, Ph.D. v oboru pedagogiky, psycholožka, má na starosti výukové programy v organizaci SeGEC, Brusel

Kulturní diverzita (známá také jako multikulturalismus) se skládá ze skupiny faktorů, jež formují člověka, jako je věk, kultura, náboženství, etnicita, společenský status a sexuální orientace. Vezměme v úvahu například náboženství - existují taková, která se prohlašují za univerzální, kdežto jiná jsou spojená s jedinečnou lokální zkušeností. Přestože je odlišnost různých náboženství, jako třeba křesťanství, islámu, buddhismu, zřejmá, křesťan ze Středního východu má velmi odlišnou zkušenost a zvyklosti než má například křesťan z Irska nebo Francie. Podobně je tomu i ohledně společenské třídy - zkušenost bohatého Inda je radikálně odlišná od zkušenosti Inda chudého.

Míšení kultur může občas vést k negativním efektům, jako jsou předsudky a stereotypizace. Výzkum se zabýval tím, jak lze tyto problémy řešit, a ukázal, že integrované kurikulum, školení pracovníků a administrativní podpora pomáhají odstraňovat stereotypy, předsudky, rasismus a strach (Bennett, 1995).

Multikulturní vzdělávání

„Multikulturní vzdělávání“ se pojí s uznáním rozdílů mezi lidmi a toho, že tyto rozdíly mohou přispívat k bohatšímu, kreativnějšímu a produktivnějšímu pracovnímu prostředí. Vzdělávání a vyučování by proto měly být uspořádány tak, aby vyhovovalo všem zúčastněným kulturám ve vzdělávacím systému a bylo založené na konsenzu, respektu a péči o kulturní pluralitu. Cílem je pomoci studentům pochopit a ocenit kulturní rozdíly a podobnosti a současně si uvědomovat přidanou hodnotu diverzity.

Aby mohlo těchto cílů dosáhnout, musí mít multikulturní vzdělávání následující rysy: a) prostředí, jež podporuje pozitivní mezirasový kontakt; b) multikulturní učební osnovy; c) pozitivní očekávání učitele; d) administrativní podporu; e) vzdělávací workshopy pro učitele.

Jedním z pionýrů multikulturního vzdělávání byl James Banks, jenž zdůrazňoval, jak je důležité změnit všechny aspekty vzdělávání tak, aby vzniklo multikulturní školní prostředí. Na základě svého výzkumu, pozorování a práci vyzdvihl pět rozměrů multikulturního vzdělávání, do nichž jsou učitelé a vědci zapojeni (Banks, 2010):

- *Integrace obsahu:* vztahuje se k míře, v níž učitelé při výuce používají příklady a obsah z kultur.
- *Konstrukce znalostí:* tento rozměr, jenž je založen na myšlence, že znalosti mají základ v kultuře, zdůrazňuje nutnost, aby učitel pomáhal studentům porozumět, zkoumat a určit, jakým způsobem ovlivňují implicitní kulturní předpoklady v rámci nějaké disciplíny to, jak se konstruuje poznání.
- *Spravedlivá pedagogika:* učitelé musí přizpůsobit své způsoby výuky tak, aby usnadnili dosažení akademických výsledků dětem z různého prostředí.

- *Snižování předsudků*: tento rozměr se zabývá postoji, které děti mají, a tím, jak mohou být tyto postoje ovlivněny metodou výuky a materiály. Může se také skládat z učení toleranci například k různým sexuálním preferencím, postižením či náboženstvím.
- *Posilování školní kultury*: měly by se identifikovat různé aspekty vzdělávání, jež brání interakcím a jež posilují studenta z odlišného prostředí, a měly by se použít ke zlepšení plného rozvoje studentů.

Banks, J. A., & Banks, C. A. M. (Eds.). (2010). *Multicultural education: Issues and perspectives*. John Wiley & Sons.

Banks, J. A. (2015). *Cultural diversity and education*. Routledge.

Bennett, C. (1995). *Comprehensive multicultural education: Theory and practice* (3rd ed.). Massachusetts: Allen & Bacon.

Gorski, P. (1995). A course in race and ethnicity. Language of closet racism (On-line: <http://curry.eduschool.virginia.edu/go/multicultural/langofracism2.html>.)

Hilliard, A. & Pine, G. (1990, duben). Rx for Racism: Imperatives for American's schools. *Phi Delta Kappan*, (strany 593-600).